

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu Strada Bayer Nr. 1-3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Velicu.**

Sumarul:

Legea speculei. — Politica financiară și valorile mobiliare. — Sfaturi pentru funcționarul de bancă. — Noul cod al cooperăției. — Impozite. Legea timbrului. — *Cronică:* Noul director al B. N. R. Banca Chrissovelon. Banca „Mielu” din Poiana-Sibiului. Reconstruirea registrelor fonciare distruse prin foc, în Diena. Trimiterea de aur din America în Europa. Măsuri bancare contra fraudelor. Noul legi bancare. Noul cod penal unificat. — Adunări generale. — Dividendele ce plătesc băncile pe anul 1927. — Aviz. — Concurs.

Legea speculei.

Consiliul de Miniștri în urma reclamațiilor repetate a cercurilor interesate a hotărât într'una din ultimele sale ședințe, modificarea legii speculei.

Modificările mai esențiale ce se vor aduce sunt următoarele: S'a stabilit deocamdată că în viitor prețuri maxime nu se vor putea înființa decât la obiecte de prima necesitate; pe de altă parte se va reduce numărul funcționarilor chemați să constate contravențiunile la legea speculei.

Această lege face parte din seria legilor menite să amelioreze, să corecteze consecințele crizei economice în care ne sbatem dela încetarea ostilităților încoace, să amelioreze scumpirea vieții.

Cari sunt mijloacele de care s'a servit legiuitorul pentru atingerea scopului propus: de a îngradi, a opri scumpirea vieții și care sunt rezultatele aplicării acestei legi dela punerea sa în vigoare, din 1928?

În coloanele acestei reviste am afirmat, cu drept cuvânt, atunci când am discutat anteproiectul legii pentru reglementarea comerțului bancar, că la noi orice pro-

blemă economică sau socială se rezolvă prin dispoziții polițienești. Exemplul cel mai clasic este legea ce ne preocupă acum.

Se scumpește viața? Se scumpește din pofta de îmbogățire a comercianților! Sancțiuni severe!

Dață acest procedeu se mai putea admite acum cinci ani, astăzi nu-și mai poate avea loc. Rezultatul legii este nul. Viața s'a scumpit încontinuu, în schimb comercianții au avut de suferit nespuse șicane și mizerii în urma abuzurilor organelor de constatare a speculei.

Acum cinci ani comerțul se bucura de oareșoare înflorire, azi în urma crizei de consumație când toată lumea își reduce exigențele la minimum posibil, comerțul stângenește și comercianții se bucură dacă își pot desface marfa eu un profit de tot mic, ba de multeori fără nici un profit, numai să vadă numerar, ca să facă îndeștul obligațiunilor lor față de creditori și în special față de creditorul său cel mai periculos: Statul.

Viața s'a scumpit tocmai în urma politicii economice greșite a guvernărilor noștri. Impunerea și încassarea sălbatecă, îndeosebi în Ardeal, a dărilor; scumpirea căilor ferate, postei, și mai ales politica vamală ultraprotecționistă, prohibiționistă, tariful excesiv chiar și pentru articole de prima necesitate și și pentru materii prime. La noi criza de locuințe e mai pronunțată decât ori unde, nu se construiește nimic, căci este foarte scump tocmai din cauza taxelor de import prea mari.

Scumpetea a crescut mereu și se menține pe lângă toată încercarea de

comprimare forțată a prețurilor. Atunci ne întrebăm care a fost și este rostul acestei legi?

Legea speculei a creiat un nou focar de abuzuri nesfârșite și un izvor de venit ilicite pentru funcționarii neconștiențioși! Comerțul a fost pus la discreția și bunul plac al autorităților polițienești, a fost și este persecutat de autocratismul birocrățiilor noastre.

S'a dat puteri aproape nelimitate autorităților noastre polițienești (dovada contravenției în baza proceselor verbale dresate de organele polițienești până la înscrierea în fals), deși este știut că la noi foarte mulți ocupă funcțiuni pentru cari n'au nici calificăție cerută și mai ales nici simțul civilizației.

Aici la Sibiu acum câteva săptămâni au fost pedepsiți aproape toți comercianții, proprietari de case comerciale vechi, cu renume de cinste și soliditate, bine stabilită, membri în Comitetul Camerei de Comerț din loc. Motivele contravenției erau cele mai ridicole, de ex. că în galantar prețurile n'au fost indicate că se înțeleg în Lei, ei pur și simplu numai cifra.

Dealtecum abuzurile au fost generale în toată țara, reacțiunea comercianților, protestările au fost deasemenea generale, însă fără nici un rezultat!

Scumpetea este cauzată de atâtea și atâtea împrejurări economice și nu se poate îndrepta prin măsuri legislative.

Să nu se modifice legea de speculă ei să se abroage! Este în interesul tuturor, a comercianților, a creditorilor lor: Statul și băncile, este chiar și în interesul consumatorilor.

Politica financiară și valorile mobiliare.

Dintre toți acei cari au simțit pierderi mai mari prin deprecierea atât de pronunțată a monedei noastre naționale, desigur că posesorii de valori mobiliare sunt printre cei mai încercați. În rândurile micii noastre burghezii, ce începuse a se înfiripă în sens mai occidental, de bine, de rău, aveam și noi „rentierii noștri”. Indrumarea românului către acest fel de plasament, în valori mobiliare, a agonisirilor, a economiilor sale, e foarte anevoioasă, știut fiind că el preferă averea fonciară, pământ dacă-l țaran, casă dacă-i la oraș. Această

concepție falsă din nenorocire după războiu s'a mai întărit și poate și-a mai găsit și alți partizani, în urma deprecierei Leului. Incelul cu încetul trebuie să îndepărtăm această concepție înapoiată. Interesul marelui public în țările apusene pentru valorile mobiliare aduce pe lângă foloasele direct personale ale posesorilor, imense servicii statelor respective. De mai de multeori — e vorba de timpurile dinaintea războiului — cifra importului Franței depășea pe a exportului, totuși balanța conturilor îi era favorabilă prin renta, ce i se cuvinea dela capitalul său mobilier plasat în străinătate. Belgia avea plasat în afară de granițe $\frac{1}{3}$ din capitalul său mobilier.

S'ar putea obiecta că prin deprecierea Leului implicit și valorile mobiliare au scăzut și că sporurile succesive de capital n'au mers în progresie aritmetică cu deprecierea monedei, lucru care s'a întâmplat și aiurea, nu numai în țara noastră. Aceasta o recunoaștem cu toții, dar nu se poate tăgădui, că prin restricțiunile împotriva capitalului străin am lovit și în capitalul mobilier național; apoi prin politica financiară deflaționistă adoptată de noi, am mai dat și o a doua lovitură.

Dobânda exagerată și la împrumuturi și la depuneri spre fructificare, nu-i decât un corolar al politicii noastre financiare deflaționiste. Dobânda exagerată — natural a urmat și ea jocul legii cererii și ofertei — plătită depunătorilor de bani spre fructificare, a fost cred, cea mai nemiloasă și nemeritată lovitură dată valorilor mobiliare. Și aici stă deosebirea noastră de alții; în alte țări acest fel de valori au scăzut până la un punct, prin forța împrejurărilor; noi am mers mai departe, depreciindu-le și mai mult din vina noastră. Cine să mai cumpere rentă de stat, obligațiuni, acțiuni industriale sau bancare, fie și la cursuri lamentabil de scăzute, când depunând banii și se oferă o dobândă cu un procent pe care nu-l poți spera nici dela cuponul unei acțiuni de mână întâiu. Astfel Bursa a început să nu mai intereseze și să fie ocolită sau cel puțin să aibă câțiva indivizi, cari să pescuiescă în apa tulbure a acestei situații, să tragă ceva câștig din jocul baissei. S'a insistat — și cu drept motiv — asupra acțiunii nefaste a dobânzilor strivitoare asupra împrumuturilor, dar nu s'a dat atențiunea cuvenită acțiunii, ce a exercitat-o și asupra valorilor mobiliare.

Valorile mobiliare mai au de luptat și cu fiscalul. Recunoaștem multe din argumentele fiscalului; țara a rămas în urma războiului cu multe sarcini în spate, dar eforturile lui nu trebuie să secătuiască și să trazeze prea vitreg capitalul mobilier.

Regulamentele Bursei încă ar trebui să prevadă, mai ales la acțiuni, un curtaj mai moderat, prin aceasta jocul ar fi mai viu și deci activitatea în Bursă mai mare.

I. N. Bratu.

Sfaturi pentru funcționarii de bancă.

Prezidentul Dumbar dela Banca Philadelphia din Philadelphia, dă funcționarilor de bancă, sfaturile de mai jos, pe cari le vor ceți cu bun folos și funcționarii băncilor noastre.

Reproducem aceste sfaturi din Revista generală de comerț și contabilitate, unde le publică dl P. Drăgănescu-Brateș, dela Banca Națională a României.

Iată sfaturile lui Dumbar:

Ocupația ta la „Bancă” te face un reprezentant activ al Băncii și deaceea ești încărcat cu anumite responsabilități. Prin contactul pe care publicul îl are cu d-ta, el își formează o părere despre bancă, după tactul, gentilețea și loialitatea cu care îl vei servi; este foarte necesar a aprecia acest fapt, fiindcă de el depinde succesul d-tale și acel al băncii.

Banca vă cere tot efortul pe care îl puteți da, în schimb ea vă va oferi toate avantajile pe care vi le poate da o bancă. Abilitatea combinată cu entuziasmul, pe care le veți dovedi, banca vi le va recunoaște și veți vedea că ea se interesează de dv., obținând succes și avansare.

Publicul judecă banca, după contactul pe care îl are cu funcționarii băncii. Deaceea este esențial ca purtarea dvs. în bancă ori afară să nu lase nimic de dorit. Plimbările nocturne, localurile dubioase și speculația strică reputația băncii. Nu este permis a face datorii, iar dacă le-ai făcut, trebuie să le respecti și să le plătești la termen. Nu te împrumută dela colegii tăi, mai ales dela cămătari, ci să vorbești cu șeful serviciului tău.

Fiecare funcționar nou este la încercare pe un period de timp.

Banca consideră serviciul dvs. în primele luni ca un period de încercare. Este în avantajul băncii și al dvs. de a fi reținut în serviciul băncii dacă sunteți capabil și apt pentru serviciul atribuit. Dacă nu sunteți capabil veți fi încunoștințat de către șeful serviciului dvs.

Poate vei întâlni dificultăți și descurajări cu serviciul tău. Chiar când vei fi în serviciul băncii de mai mult timp și ești foarte bine deprins cu lucrul tău, lucrurile nu întotdeauna vor merge bine. Neînțelegeri mici se pot ridica între tine și colegii tăi. Poți să ai neplăceri financiare sau familiare. Oricare din aceste neplăceri te pot face să nu mai lucrezi atât de bine. Când dificultăți financiare ori altele se vor ridica, să-ți aduci aminte că șeful serviciului, ori un coleg, o să aibe plăcere să te ajute. Nu ezită a vorbi despre această chestiune cu unul din ei. Ei niciodată nu sunt prea ocupați pentru astfel de discuții și poți fi sigur că ei sunt foarte confidențiali.

„Politeță, maniere plăcute, serviabilitate către public, sunt esențiale pentru fiecare funcționar. Banca

există pentru a aduce servicii publicului, și orice ne-serviabilitate strică acelui institut. In toate relațiunile dvs. cu directorii băncii trebuie să fii foarte politicoși și să vorbești cu tact. Clientului să-i dai totdeauna dreptate. Nu intră în discuțiuni (nu dispută). Dacă nu poți satisface o plângere a clientului, du-l la șeful tău”.

Păstrarea secretului asupra ta a tot ce se petrece în bancă este o condiție esențială pentru un bun funcționar de bancă.

P. Brateș.

Noul cod al cooperației.

Principiile călăuzitoare ale noului *cod al cooperației*, elaborat de ministerul muncii, în colaborare cu o comisiune de specialiști, sunt următoarele:

Cooperativele pot fi de 3 feluri: cu răspundere nelimitată; cu răspundere limitată; cu vărsăminte suplimentare, care pot să fie nelimitate.

O cooperativă trebuie să aibă cel puțin 25 asociați.

Nimeni nu poate să aibă în cooperativă mai mult de 10 la sută din capitalul social și societatea nu se poate constitui decât după ce fiecare asociat a depus cel puțin o zecime din capitalul subscris.

Nu sunt admiși ca asociați: cei cari nu locuiesc în comuna în care își are sediul cooperativa; cei cari pe numele lor sau prin interpuși exercită o întreprindere cu obiect similar cooperativei; cei condamnați pentru crimă, fals, furt, delapidare, escrocherie și abuz de încredere.

Asociatul n'are decât un vot în adunarea generală și nu poate fi mandatarul decât al unui asociat.

Mai multe cooperative pot fuziona, sau se pot asocia formând federale, pe județ, sau pe mai multe județe.

Federalele au rostul să îndrumeze, să coordoneze activitatea cooperativelelor, să le procure credit, etc.

Fiecare cooperativă trebuie controlată cel puțin odată pe an. Controlul îl fac sau „Uniunea de control”, sau Federala, sau Centrala.

Sunt două centrale cooperatiste: a băncilor populare și a cooperativelelor.

Centrala băncilor populare va avea capital de 200 milioane Lei, format din 100 milioane, contribuția statului și 100 milioane, subscrierile băncilor populare și federalele.

Centralele au atribuțiuni de control, de finanțare, îndrumare și propagandă.

Partea cea mai interesantă o constituie însă modalitatea creditelor: pe termen lung, pe termen mijlociu și pe termen scurt. Cele dintâi până în cel mult 30 de ani.

În viața rurală, astăzi chestiunea foarte principală de care e legată imperativ dezvoltarea producției, e chestiunea creditului.

Întru așezarea fărănimei împrăștiată, dornică de a-și spori gospodăria, de a avea vite bune și instrumente agricole corespunzătoare, e nevoie de credit și îndrumare.

Și creditul și îndrumarea le pot furniza cooperativa.

Credite pe termen lung se dau în special pentru cumpărări de moșii și păduri; pentru îmbunătățiri funciare, indiguiri, construcții agricole.

În codul cooperativei, autorii proiectului au pus și dreptul de preemțiune în forma următoare:

„Dreptul de preemțiune stabilit prin art. 32 din legea pentru reforma agrară din 17 Iulie 1922 și extins pe întreg cuprinsul țării și art. 1 din legea din 13 Martie 1925 și care până la promulgarea acestei legi se exercită de către Casa centrală a cooperativei și împrăștiării, va fi exercitat în viitor numai de către Centrala băncilor populare, în condițiunile stabilite de legi și regulamente.

Toate notificările relative la executarea dreptului de preemțiune se vor adresa Centralei băncilor populare, — secția Creditului ipotecar“.

Beneficiul net se va distribui astfel:

a) 20% fondului de rezervă al Centralei băncilor populare, până când acesta este egal cu capitalul; după aceea cota se reduce la 10%;

b) Până la 8% dobândă, capitalului Centralei, vărsat de băncile populare, federale și Stat. Dobânda cuvenită Statului se va afecta fondului de propagandă și îndrumarea generală a cooperativei, după un program întocmit de Consiliul Superior al Cooperatiunii și Asigurărilor sociale;

c) Din restul beneficiilor se va da:

Până la 15% drept primă de muncă funcționarilor Centralei băncilor populare, care se va împărți după chibzuința consiliului de administrație.

45% unităților cooperative, proporțional cu dobânzile plătite Centralei pentru creditele acordate.

25% pentru scopul de propagandă, culturală și învățământ cooperatist, la dispoziția consiliului superior al cooperativei.

Până la 15% se va da Centralei cooperativei pentru a servi la mărirea fondului de rezervă a acesteia.

Sumele, ce ar rămâne disponibile în urma repartiziunii de mai sus se vor aloca fondului de rezervă.

O treime din sumele destinate fondului de rezervă vor fi plasate în efecte de Stat sau garantate de Stat și cari se pot lombarda la Banca Națională a României.

Capitalul Centralei cooperativei e de 100 milioane Lei, din care 50 milioane date de Stat și 50 milioane subscriși de cooperative.

Ca organ de coordonare și îndrumare a celor două Centrale și al întregii mișcări cooperatiste, se institue *Consiliul superior al cooperativei*, având sediul în București.

La toate întreprinderile de lucrări sau furnituri ale Statului, județului, comunelor și ale celorlalte auto-

rități civile și militare, numai societățile cooperative și federalele lor, formate din cetățeni români, vor fi preferate pentru întreprinderi sau furnituri de competența lor, chiar dacă ofertele lor vor fi mai scumpe cu 5% decât ale celorlalți concurenți. Nici o societate cooperativă sau federală nu va beneficia de această dispoziție decât pe baza certificatului de legală funcționare.

Aceste societăți cooperative și federale vor fi admise a depune numai jumătate din garanția cerută la licitațiunile publice.

Societățile cooperative și federalele nu vor putea ceda nici direct, nici indirect contractele obținute și nici întreprinderile lor altor persoane. În caz contrariu ele pierd, de drept, chiar dela încheierea contractului, foloasele acordate lor prin cele două aliniate de mai sus.

La formarea întreprinderilor de exploatare de păduri și de pescuit în proprietățile Statului, conf. art. 25, alin. b din legea privitoare la comercializarea și controlul întreprinderilor economice, se vor prefera: societățile cooperative, chiar dacă oferta lor ar fi cu 5% mai mică decât oferta cea mai favorabilă.

Ministerul de domenii poate da și prin bună învoială societăților cooperative acele întreprinderi.

Acelaș drept se stabilește în favoarea societăților cooperative pentru orice concesiuni, arendări sau cointerese în pădurile și apele aparținând instituțiilor ale căror bugete se aprobă de Adunarea deputaților.

Impozite. Legea timbrului.

Impunerea societăților fuzionate.

Comisia Centrală Fiscală pentru Contribuțiuni directe în ședința dela 9 Martie 1928 a hotărât următoarele:

O Societate anonimă rezultată din fuziunea a două societăți anonime, se impune pe primul an de funcționare pe baza beneficiilor alese după bilanșurile precedente ale societăților din cari s'a creiat, fără ca societățile din care a rezultat, să mai fie impuse separat în baza ultimului lor bilanș precedent fuzionării, conform art. 41 aliniatul ultim, deoarece nu e vorba de societăți cari continuă activitatea lor sub o altă formă.

Această dispoziție se aplică însă numai în cazul când fuziunea se face în limita capitalurilor componente și fără supraevaluarea activului.

Impunerea la echivalent.

Ministerul de Finanțe a întocmit o circulară prin care arată că în vederea impunerii la echivalent, Legea Timbrului prin articolul 16 § 4 dispune ca persoanele juridice și instituțiunile ale căror bunuri sunt supuse acestui impozit sunt obligate cu trei luni înainte de 1 Ianuarie a fiecărui an să facă o declarație scrisă la Administrația Financiară a sediului lor, în care să se arate amănunțit bunurile, ce posedă.

Nefacerea declarațiunii este pedepsită de lege

Legea timbrului fiind la începutul aplicării ei, impunerile la echivalent pe 1927 nu au fost definitiv stabilite pe întreg cuprinsul țării. Din această cauză și mai ales din faptul că nu a intervenit nici o schimbare în privința bunurilor, cea mai mare parte dintre persoanele juridice și instituțiunile impozabile nu au mai repetat declarațiunile la care erau obligate prin art. 16 § 4.

În astfel de cazuri dacă agenții fiscoșului sau comisiunilor constată că nu au intervenit de loc schimbări în ce privește posesia și valoarea bunurilor, nu se vor mai face noi impuneri, ci se va reperta impozitul — bine înțeles întregit pentru 12 luni — al anului trecut.

Această repertare se va aduce la îndeplinire prin încheieri generale pentru toate impunerile de acest fel, care vor fi aprobate de comisiune printr'o singură decizie și apoi trecute în rolurile speciale.

Dacă contribuabilul este de față va semnă pe tablou de luare în cunoștință, iar dacă nu, i se va comunica impunerea păstrându-și dreptul de apel conform legii.

Ministerul dispensează de amendă pentru nefacerea declarațiunilor pentru 1928.

Comisiunea centrală pentru aplicarea timbrului, în ședința sa dela 6 crt. a luat următoarele dispozițiuni de ordin interpretativ:

Imprumuturi pe gaj de efecte etc.

Legiuitorul prin art. 14 § 7 taxează imprumuturile comerciale pe gaj de efecte, cereale sau mărfuri cu 0.30 la sută și acordă un regim de favoare numai pentru o singură reînnoire și prelungire de termen egală cu termenul primei convențiuni.

În consecință orice alte reînnoiri sau prelungiri de termen peste îndoitul primului termen au a se taxa cu 0.30, așa cum prevede § 7 în partea primă.

Taxarea convenției de împrumut.

Atunci când se constată că o convenție de împrumut garantat cu ipotecă se modifică numai în ceea ce privește durata împrumutului, menținându-se toate celelalte modalități ale convențiunii și părțile, capitalul, dobânda rămânând aceleași nu este locul a se percepe un nou impozit proporțional de 1.20% pentru că nu se încheie un nou contract de împrumut ipotecar. Este bine înțeles că convenția de prorogare a termenului va fi făcut pe timbrul legal prevăzut de art. 4 § 14.

Dispozițiunile deciziei din 2 August 1927 dela punctul A) privitoare la aplicarea art. 4 § 1, se aplică și întreprinderilor comerciale și industriale.

Timbrul de petiții.

Decizia din 2 August 1927 punctul 2. Întrucât legea prin art. 4 § 1, impune cu timbru de 8 Lei numai petițiunile adresate autorităților publice, nu pot fi con-

siderate ca petițiuni, și deci supuse timbrului de 8 Lei, scrisorile de debitare și creditare, cele de remitere de chitanțe, precum și cele pe lângă cari se înaintează un cont, decont, borderou sau extras de cont, când aceste scrisori se înaintează de bănci autorităților publice, în relațiuni comerciale cu ele. Pentru aceleași motive nu sunt impozabile și scrisorile băncilor către autorități, prin cari se dau relațiunile cerute.

CRONICĂ.

Noul director al Băncii Naționale a României dl *Ioan I. Lăpedatu* și-a luat în primire postul la 21 crt., din care prilej Consiliul băncii s'a întrunit în ședință extraordinară.

Noul director a fost salutat cu cuvinte elogioase, accentuându-se în special că conlucrarea D-Sale la Banca Națională va contribui mult la bunul mers și prestigiul Consiliului de directori al institutului nostru de emisiune.

Dl Lăpedatu i s'a repartizat în special conducerea și supraveghierea activității din Ardeal a Băncii Naționale.

Din acest prilej ținem să amintim, că dl I. I. Lăpedatu este al treilea ardelean ajuns în înalta funcțiune de director al Băncii Naționale. Primul a fost Theodor Nica, fost director înainte de războiu, decedat, iar al doilea dl Cornel Cioranu, fost director în România întregită, de prezent pensionar și Censor al Băncii.

Banca Chrissoveloni a hotărât să sporească capitalul dela Lei 250 milioane la Lei 350 milioane și rezervele la Lei 190 milioane, emitând acțiuni în valoare nominală de Lei 500 cu Lei 750. La sporirea capitalului vor participa un grup de bănci din capitalele europene în frunte cu „Nieder-Oestereichische Escompte Gesellschaft“ din Viena.

Banca „Mielul“ din Poiana-Sibiului a încheiat anul 1927 cu un bilanț de record. La un capital social de Lei 250.000, rezerve de peste Lei 300.000 și la un venit brut de Lei 1,312.226 a realizat în 1927 un beneficiu net de Lei 283.413.—, ceea ce reprezintă o rentabilitate de aproape 113 1/2% a capitalului de acții. Are active totale de Lei 8,870.001 și Depuneri spre fructificare în sumă rotundă de Lei 7,800.000. După acestea din urmă a plătit în 1927 dobânzi în sumă de Lei 729.144.—.

Reconstruirea registrelor fonciare, distruse prin foc, în Viena. Acum un an și jumătate și mai bine a fost distruse în urma unui incendiu, izbucnit în Palatul Justiției din Viena, aproape a treia parte din

registrele fonciare (Cărțile funduare) ale circumscripțiilor I—IX și XX din Viena.

Consulatul austriac din Cluj anunță acum, pe cale de publicitate, cercurilor interesate, că registrele fonciare au fost reconstruite în baza actelor dela registratură, rămase nevătămate și toate drepturile hipotecare, câte s'au putut constata, au fost înregistrate în registrele cele nouă.

Omiteri sau greșeli totuși au putut obveni.

De aceea Curtea de Apel din Viena invită prin Consulat, toate persoanele interesate, să-și declare drepturile reale, iar persoanele, cari se cred lezate în drepturile lor, să-și prezinte protestul, până la 30 April a. c. la Tribunalul pentru afacerile civile (Landesgericht für Zivilsachen, Wien, I, Herrngasse No. 17).

În caz că declarația resp. protestul nu se face până la termenul fixat, înregistrările devin definitive, cu putere de lege și nu se vor mai putea face reclamații în contra persoanelor, cari încrezătoare în registrele fonciare au câștigat un drept.

Declarațiunile și protestele sunt scutite de timbre și taxe. Registrul imobilelor, pentru cari s'au deschis cărți funduare nouă, se poate vedea și cercetă în biroul Consulatului austriac din Cluj.

Consulatul austriac invită pe cei interesați la vr'un imobil din circumscripțiunile amintite ale Vienei, să controleze în persoană sau prin vr'un delegat înregistrările, ce-i interesează.

Publicăm și noi aceasta înștiințare a Consulatului austriac, cu considerare la faptul că pot fi interesați în chestiunea aceasta și cetățeni români.

Din cele de mai sus se desprind două fapte, ce merită a fi relevate. Iuțea cu care autoritățile austriace au reușit, să refacă registrele fonciare distruse, cece a reclamat o muncă uriașă și interesul, ce se poartă, ca registrele să fie cât mai complete, încât se atrage asupra acestei chestiuni până și atențiunea interesajilor din străinătate.

Când vom ajunge și noi ca serviciile noastre publice să lucreze cu atâta celeritate și interes pentru obște?

Trimiteri de aur din America în Europa.

La începutul lui Martie a. c. s'au expediat din America în Franța aur în valoare de 11.9 mil. Dollari; tot în luna curentă în Germania aur în valoare de 5 mil. Dollari și la 12 Martie a. c. în Italia aur în valoare de 3 mil. Dollari.

Măsuri bancare contra fraudelor. Un proiect de converșiune internațională a fost întocmit din inițiativa „Uniunii Sindicale a Băncilor“ din Paris și provincie, cu scopul de a unifica în Europa, măsurile de protecțiune pentru evitarea fraudelor în materie de plăți bancare.

Noui legi bancare. „Prager Tageblatt“ anunță că Ministerul de finanțe Ceho-Slovac a elaborat un nou proiect de lege bancară, care a fost trimis pentru studiere și opiniare tuturor corporațiilor și oficiilor interesate din țară.

Crearea unei noi legi bancare și introducerea unei formațiuni de concentrațiune bancară, a fost enunțată și de guvernul ungar. În prezent sunt în Ungaria mai mult de 600 bănci, case de economii și institute de credit. O mare parte din aceste institute sufăr de criza de capital și credit. Pentru a se ajuta oare cum această situație grea, se recurge la o mișcare de concentrațiune și se vor înfăptui diverse fuzionări între institutele de credit.

Noul cod penal unificat a fost depus la Camera deputaților. Este unul dintre cele mai perfecte legi moderne. Sunt prevăzute dispoziții drastice contra celor cari emit cecuri fără acoperire. Deasemenea sunt luate sancțiuni severe contra administratorilor delegați și membrilor în consilii de administrație a societăților anonime falite, precum și urmărirea lor pentru gestțiuni frauduloase.

Adunări generale

au convocat, respective au ținut următoarele bănci și întreprinderi:

„Grănițerul Bănățean“ Mehadia	la 23 Ianuarie	1928.
„Banca Arieșeana“ Turda	„ 28	„
„Banca Națională a României“		
București	la 5 Februarie	„
„Banca Caraș-Severinului“ Lugoj	„ 5	„
„Insofirea de Credit“ Daneș	„ 5	„
„Banca de Credit Comercial și		
Agricol“ Făgăraș	„ 11	„
„Olteana“ Viștea de jos	„ 16	„
„Grănițerul“ Dobra	„ 20	„
„Banca Centrală Bănățeană“,		
Timișoara	„ 21	„
„Decebal“ Deva	„ 22	„
„Silvania“ Șimleul-Silvaniei	„ 22	„
„Banca Poporală Caransebeș	„ 23	„
„Sălăgeana“ Jibou	„ 23	„
„Banca Poporală“ Arpașul de jos	„ 24	„
„Codreana“ Băsești	„ 24	„
„Technica Română“ București	„ 25	„
„Banca Românească“ București	„ 25	„
„Banca Viticolă“ București	„ 25	„
„Furnica“ Făgăraș	„ 25	„
„Industria Sârmei“ Cluj	„ 25	„
„Mureșiana“ Reghin	„ 25	„
„Banca Comercială și Industrială		
Sălăgeană	„ 26	„
„Cetatea“ Brașov	„ 26	„

„Cordiana“ Fofeldă	la 26 Februarie 1928.
„Corvineana“ Hunedoara	26 „ „
„Negoiul“ Porumbacul de sus	26 „ „
„Poporul“ Săliște	26 „ „
„Vărădiana“ Vărădia	26 „ „
„Armonia“ Cincul	29 „ „
„Izvorul“ Sebeșul de jos	1, Martie „ „
„Albina“ Sibiiu	3 „ „
„Banca Generală a Țării Ro-	
mânești“ București	la 3 „ „
„Goronul“ Aiud	3 „ „
„Vatra“ Cluj	3 „ „
„Banca Agrară“ Cluj	10 „ „
„Prima Ardeleană“ S. A. de asi-	
gurări generale, Cluj	10 „ „
„Minerva“, Poiana-Mărului	11 „ „
„Banca Română“ Dumbrăveni	11 „ „
„Creditul Bănățean“ Lugoj	11 „ „
„Șercăiana“ Șercaia	11 „ „
„Vulturul“ Tășnad	12 „ „
„Someșana“ Dej	13 „ „
„Voileana“ Voila	14 „ „
„Banca Centrală“ Cluj	15 „ „
„Crișana“ Brad	15 „ „
„Economul“ Cluj	16 „ „
„Maramurășana“ Sighet	16 „ „
„Ajutorul“ din Șeica-Mare, în Vale	21 „ „
„Izvorul“, Alba-Iulia	21 „ „
„Societatea națională de gaz	
metan“ București	22 „ „
„Porumbăceana“ Porumbacul de	
jos	24 „ „
„Vlădeasa“ Huedin	24 „ „
„Albina“ întreprizite Cluj	25 „ „
„Arădana“ Arad	25 „ „
„Cassa de păstrare din Chior“	
Șomcuta mare	25 „ „
„Banca Almăjului“ Bozovici	27 „ „
„Ardeleana“ Orăștie	28 „ „
„Sătmăreana“ Seini	28 „ „
„Timișiana“ Timișoara	28 „ „
„Banca Oravișana“ Oravița	29 „ „
„Auraria“ Abrud	2 Aprilie „ „
„Aurora“ Năsăud	7 „ „
„Mielul“ Poiana	17 „ „

Dividendele

ce plătesc băncile pe anul 1927.

„Albina“ Sibiiu	24 ⁰ / ₁₀	Lei 120.— net
„Armonia“ Cincul mare	20 ⁰ / ₁₀	„ 100.— „
„Banca Agrară“ Cluj	8·5 ⁰ / ₁₀	„ 85.— „
„Banca Centrală“ Cluj	12 ⁰ / ₁₀	„ 25·50 „
„Banca Poporală“ Dej	14·8 ⁰ / ₁₀	„ 37.— „
„Banca Românească“ București	17·2 ⁰ / ₁₀	„ 86.— „

„Banca Viticolă“ București	12·3 ⁰ / ₁₀	Lei 61·50 net
„Cetatea“ Brașov	10 ⁰ / ₁₀	„ 50.— „
„Crișana“ Brad	20 ⁰ / ₁₀	„ 100.— „
„Câmpiana“ Mociu	22 ⁰ / ₁₀	„ 44.— „
„Concordia“ Gherla	15 ⁰ / ₁₀	„ 7·50 „
„Furnica“ Făgăraș	24 ⁰ / ₁₀	„ 120.— „
„Goronul“ Aiud	18 ⁰ / ₁₀	„ 36.— „
„Grănițerul“ Dobra	16 ⁰ / ₁₀	„ 8.— „
„Mureșiana“ Reghin	20 ⁰ / ₁₀	„ 17.— „
„Olteana“ Viștea de jos	20 ⁰ / ₁₀	„ 40.— „
„Oravișana“ Oravița	10·5 ⁰ / ₁₀	„ 51.— „
„Prima Ardeleană“ Cluj	10·5 ⁰ / ₁₀	„ 51.— „
„Poporul“ Săliște	22 ⁰ / ₁₀	„ 22.— „
„Sebeșana“ Sebeș-Alba	20 ⁰ / ₁₀	„ 100.— „
„Sălăgiana“ Jibou	32 ⁰ / ₁₀	„ 160.— „
„Silvania“ Șimleul-Silvaniei	20 ⁰ / ₁₀	„ 10.— „
„Someșana“ Dej	20 ⁰ / ₁₀	„ 20.— „
„Tibleșeana“ Reteag	12 ⁰ / ₁₀	„ 60.— „
„Vatra“ Cluj	12 ⁰ / ₁₀	„ 24.— „

„BANCA CENTRALA“

pentru industrie și comerț societate anonimă în Cluj.

AVIZ.

Banca Centrală pentru industrie și comerț s. a. Cluj, face cunoscut Onor. deponenți ai institutului, că începând cu 3 Aprilie 1928, atât Centrala din Cluj, cât și filialele Alba-Iulia, Bistrița, Hațeg, Turda, reduce dobânda la depunerile spre fructificare la 12% brutto pe an.

„ECONOMUL“

institut de credit și economii, societate anonimă în Cluj

CONCURS.

„Economul“, institut de credit și economii, societate anonimă în Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 26, prin aceasta publică concurs pentru ocuparea unui post de:

Funcționar Contabil

și a unui post de:

Practicant

Dela concurenți se cere, să producă certificatele despre absolvirea unei școli comerciale, precum și despre praxa ce o are.

Ofertele cu indicația pretensiunilor sunt a se înainta după posibilitate personal cel mult până la 31 Martie a. c., iar postul este de a se ocupa îndată după alegere.

Cluj, la 12 Martie 1928.

Consiliul de administrație.

Banca „AURORA“ societate anonimă, Năsăud

CONVOACARE.

Domnii acționari ai băncii „AURORA“ societate anonimă, Năsăud, sunt invitați la

a LIV-a adunare generală ordinară

care se va ține Sâmbătă, în 7 Aprilie 1928, orele 3 p. m. în localul societății, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Dischiderea și constituirea adunării generale.
2. Darea de seamă a Consiliului de Administrație și raportul Comitetului de Censori.
3. Aprobarea Bilanțului și a Contului Profit & Pierdere pro anul 1927 și descărcarea Consiliului de Administrație și a Comitetului de Censori de gestiunea lor.
4. Distribuirea beneficiului net.
5. Majorarea capitalului societar.
6. Modificarea art. 6 din statute.
7. Alegerea a 2 membri în Consiliul de Administrație cu mandat pe 4 ani, în locul celor eșiți în ordinea vechimei.
8. Fixarea retribuțiilor Consiliului de Administrație și Comitetului de Censori, precum și prețul marcelor de prezență pe anul de gestiune 1928.

Năsăud, la 17 Martie 1928.

Consiliul de administrație.

Activa		Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1927		Pasiva	
	Lei b.		Lei b.		Lei b.
Casa în numerar	3,274.076 26			Capital societar : emis. vechi I—III	1,000.000 —
Disponibil la bănci	272 662 90	3,546.739 16		„ IV din 1926	1,000.000 —
Cambii	25,984.434 —			„ V din 1927	
„ cu acoperire hipotecară .	4,818.585 —			integral vărsată	3,000.000 —
Imprumuturi hipotecare cu oblig.	2,458.136 50			Fond general de rezervă	1,679 471 —
„ personale cu oblig.				„ special de rezervă	250.000 —
„ cu caventați	174.027 50			Rezerve pentru creanțe dubioase	420.000 —
„ în Cont-curent	4 283.347 —	37,718.530 —		Fond cultural și de binefaceri .	100.000 —
Efecte publice	112 100 —			Fondul de pensii al funcționa-	
Diverse acțiuni	868.620 —	980.720 —		rilor institutului	724.000 —
Casele proprii: 5 case cu etaj Piața				Depozite spre fructificare	36,011 765 28
Uni ii (una nou edificată) și 1				Dividendă neridicată	31 870 —
casă parter în str. Principală				Bănci creditoare în cont-curent .	204 572 28
(3 case cu etaj au fost cumpă-				Spese de emisiune	25 380 —
rate dela Banca „Mercur“ Nă-				Dobânzi transitoare anticipate pro 1928 .	572 450 —
săud în lichidare	4,277.384 —			Beneficiul transpus d. a. 1926 . . .	100.000 —
Amortizare	177 384 —	4,100 000 —		Beneficiul net	1,280.744 35
Bon de asigurare		4 253 85			
Mobilier amortizat					
		46,350.243 01			46,350.243 01

Debit.		Contul Profit și Pierdere cu 31 Decembrie 1927.		Credit.	
	Lei b.		Lei b.		Lei b.
Dobânzi: depunerilor spre fructific.	4,366.016 17			Beneficiul transpus d. a. 1926	100.000 —
„ fond. de pens. al funcț.	102 515 —	4,468.531 07		Dobânzi: dela cambii cu și fără aco-	
Cheltuieli: Salare Cons. de adm., Cen-				perire ipot. cară	3,321 614 —
sori, Funcționari și Bani de cvar				„ dela Imprumuturi ipot. și	
tir funcționarilor	1,104.384 —			personale	447.638 59
Imprimare, porto, registre etc.	351.971 75			„ dela Imprum. în cont-curent	395.180 86
Jetoane	21 200 —			„ efecte publice și div. acțiuni	53.401 50
Chirie	70.500 —	1,548 055 75		Provizioni	3,705.071 93
Impozite		655.406 71		Chirii	330.750 —
Amortizări: { la Casele proprii	177.384 —				
„ Diverse acțiunii	23.535 —				
„ Mobiliar	15.000 —	220.919 —			
Rezerve pentru creanțe dubioase		70.000 —			
Beneficiul transpus d. a. 1926	100.000 —				
Beneficiul net	1,280.744 35	1 380.744 35			
		8,353.656 88			8,353.656 88

Năsăud, la 31 Decembrie 1927.

ss. Leon Bancu, director executiv.

ss. Stefan Rebreanu, șef-contabil.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

ss. Dr. Teofil Tanco, președinte

ss. Stefan Scridon, vice-președinte

ss. Grig. Pletoșu

ss. Liviu Mureșlanu

ss. Dr. Leon Scridon

ss. Dr. Nicolae Dragașu

ss. Emil Măreșanu

ss. George Chitul

ss. Ioan Șerban

Subsemnatul Comitet de censori am examinat conținutul de mai sus și le-am aflat în deplină consonanță cu registrele institutului.

Năsăud, la 10 Martie 1928.

ss. Ioan Născuțiu, președinte

ss. Ioan Marcu

ss. Vasile Moșil

ss. Ioan Partene

ss. Valeriu Ghircolăș, revizor expert al „Solidarității“.